

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 613/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2013 predbežne prerokoval návrh Mgr. D. Č., G., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., CSc., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/49/12-K z 18. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Mgr. D. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 7. novembra 2012 doručený návrh Mgr. D. Č., G. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. V., CSc., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) č. VP/49/12-K z 18. septembra 2012.

Navrhovateľ v návrhu okrem iného uvádza:

«Dňa 3. februára 2012 prijala Národná rada Slovenskej republiky (ďalej tiež len „Národná rada“) uznesenie č. 790, ktorým ma zvolila za člena Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej tiež len „Súdna rada“). ...

Súdna rada už na svojom zasadnutí bezprostredne nasledujúcom po tejto voľbe, teda 8. marca 2012, prediskutovala otázku mojej voľby a prijala i uznesenie, ktorým Národnej rade vrátila uznesenie o mojej voľbe (vid'. uznesenie Súdnej rady č. 1312 z 8. marca 2012). I na ďalšom zasadnutí 24. apríla 2012 Súdna rada v takomto počínaní pokračovala, keď uzneseniami č. 1327 a 1328 vrátila Národnej rade aj uznesenie s opraveným dátumom jeho vydania (nakol'ko do písomného vyhotovenia pôvodného uznesenia sa zrejme nedopatrením dostal nesprávny ročník jeho prijatia vyjadrený letopočtom „2011“) a zároveň vytvorila komisiu poverenú vypracovaním právnej analýzy k predmetnému uzneseniu Národnej rady. ...

Následne Súdna rada, v zložení existujúcom i v čase prijatia všetkých troch jej uznesení, zasadla posledný raz v dňoch 21. a 22. mája 2012, teda presne deň pred začiatkom plynutia môjho funkčného obdobia a zároveň posledným dňom funkčného obdobia predchádzajúcich členov Súdnej rady zvolených Národnou radou (P. H., A. M. a B. N.). ...

Dňa 3. augusta 2012 mi bol doručený list Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“ alebo „VNF“) z 31. júla 2012 č. k. VP/49/12-K, ktorým mi bolo oznámené začatie konania v zmysle čl. 9 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej tiež len „ústavný zákon“ alebo „ÚZ“), mi malo byť zaslané uznesenie VNF č. 53 z 26. júna 2012 osvedčujúce takúto skutočnosť a bol som požiadaný o vyjadrenie k predmetnému uzneseniu v lehote 15 dní od jeho doručenia. ...

Napriek tomu, že v liste mi bolo zaslané iné uznesenie ako to, na ktoré sa výbor v liste odvolával (a to uznesenia VNF č. 88 z 31. júla 2012) som sa ku konaniu pre údajné porušenie ústavného zákona vyjadril a to vyjadrením zo 6. augusta 2012, doručeným Národnej rade (výboru) nasledujúci deň. ...

Dňa 2. októbra 2012 mi bolo doručené rozhodnutie VNF zo dňa 18. septembra 2012 č. VP/ 49/12-K, ktorým mi bola v údajnom súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona, uložená pokuta v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára a to

vo výške 786 eur (s povinnosťou uhradiť uvedenú pokutu do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na príjmový účet Kancelárie Národnej rady označený v rozhodnutí) za to, že som mal porušiť povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona tým, že som nepodal oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v určenej lehote, keďže oznámenie v súvislosti s ujatím sa výkonu verejnej funkcie som mal podať do 22. júna 2012 a toto som podal až 7. augusta 2012. ...

S označeným rozhodnutím výboru, ako i s konaním voči mojej osobe nesúhlasím, rozhodnutie nepovažujem za správne a preto využívam možnosť poskytnutú mi v čl. 10 ods. 2 ústavného zákona a podávam tento návrh na preskúmanie rozhodnutia, ktorým sa domáham, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 73b ods. 3 vety druhej zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a postavení jeho sudcov napadnuté rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo dňa 18. septembra 2012 č. VP/49/12-K, zrušil a to z nasledovných dôvodov:

Preskúmané rozhodnutie považujem za prejav neochoty VNF dostatočne podrobne analyzovať problém ujatia sa výkonu verejnej funkcie verejným funkcionárom v mojom postavení, v tomto prípade v súvislosti s ujatím sa výkonu funkcie člena Súdnej rady.

Odhladnuc od gramatických a iných chýb, ktorým sa výbor nevyhol ani v texte preskúmaného rozhodnutia, totiž neobstojí už základný záver, že som mal porušiť ústavným zákonom ukladanú povinnosť. Som totiž presvedčený, že výbor nevzal do úvahy konkrétne okolnosti súvisiace s mojim ustanovením do funkcie a viacerými aktivitami Súdnej rady spochybňujúcimi moje postavenie verejného funkcionára a napokon, nemožno prijať ani záver o možnosti uloženia pokuty (ak by aj k porušeniu povinnosti došlo - čo ale samozrejme popieram).

Pritom si dovoľím upozorniť na prevzatie do tohto návrhu viacerých častí z môjho vyjadrenia adresovaného výboru, s ktorého obsahom sa výbor vôbec nevysporiadal resp. vysporiadal len veľmi formálne, pričom práve takúto argumentáciu považujem z pohľadu upriamena na podstatu problému za doslova kľúčovú.»

Výbor odôvodnil svoje rozhodnutie takto:

„Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z... v čl. 7 ods. 1 stanovuje verejným funkcionárom (čl. 2 ods. 1 ústavného zákona) povinnosť do 30 dní odo dňa, keď sa ujali výkonu verejnej funkcie a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov orgánu určenému v čl. 7 ods. 5 tohto ústavného zákona.

Verejní funkcionári v pôsobnosti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona) sú povinní podať toto oznámenie uvedenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Napriek tomu verejný funkcionár Mgr. D. Č., člen Súdnej rady Slovenskej republiky nepodal predmetné oznámenie v súvislosti s ujatím sa funkcie verejného funkcionára v lehote uvedenej v ústavnom zákone (verejnej funkcie sa ujal 23. 5. 2012, oznámenie mal podať do 22. 6. 2012, predmetné oznámenie podal 7. 8. 2012).

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sa s predmetnou skutočnosťou oboznámil dňa 31. júla 2012 pri rokovaní o Prehľade Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií o došlých oznámeniach funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov verejných funkcionárov za jún - júl 2012 a uznesením č. 88 z 31. júla 2012 začal voči menovanému konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona. Súčasne podľa čl. 9 ods. 4 tohto ústavného zákona požiadal menovaného verejného funkcionára o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu.

Dotknutý verejný funkcionár vo svojom vyjadrení zo dňa 6. 8. 2012 v ktorom uviedol, že treba rozlišovať medzi I. ustanovením člena súdnej rady, II. začatím plynutia jeho funkčného obdobia a III. ujatím sa výkonu verejnej funkcie, do ktorej bol niektorý zo spôsobov predpokladaných ústavou a zákonmi ustanovený.

Ak aj uznesenie výboru hovorí len o ujatí sa verejnej funkcie (nie jej výkonu) 23. 5. 2012, a podľa jeho obsahu teda medzi inštitútmi pod II. a III. nerozlišuje, musí to mať za následok, že ani záver o porušení povinnosti verejného funkcionára ustanovenej v čl. 7 ústavného zákona nemôže byť správnym. Ďalej vo svojom vyjadrení verejný funkcionár uvádza, že funkčné obdobie mu síce začalo plynúť 23. 5. 2012, avšak pre neobsadenie postov ďalších členov Súdnej rady Slovenskej republiky bolo vylúčené, aby sa mohol ujať verejnej funkcie. Ďalší členovia Súdnej rady Slovenskej republiky boli zvolení 29. 6. 2012,

a pretože sa tak stalo zhodou okolností počas jeho dovolenky v zahraničí, poznatok o doplnení počtu členov mohol získať až po návrate. Tým treba považovať za vylúčenie i možnosť, aby sa mohol ujať výkonu funkcie ktorýmkoľvek z už uvedených spôsobov bezprostredne po obsadení dvoch uprázdnených pozícií členov Súdnej rady Slovenskej republiky, pominúc na tomto mieste nezvolanie žiadneho zasadnutia Súdnej rady Slovenskej republiky po 22. 5. 2012, ktorého by sa mohol zúčastniť. V závere svojho vyjadrenia uvádza, že do dnešného dňa sa nemohol ujať výkonu funkcie člena Súdnej rady Slovenskej republiky, a preto lehota v čl. 7 ústavného zákona nemohla začať plynúť, a takto ani márne plynúť. Navrhol, aby konanie voči jeho osobe bolo zastavené.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom, výbor má možnosť len konštatovať, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s ústavným zákonom alebo zákonom a uložiť pokutu podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vo výške mesačného platu verejného funkcionára (keďže ide o porušenie povinností podľa čl. 7 ústavného zákona podať oznámenie v lehote do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie).

Podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona môže výbor rozhodnúť aj o zastavení konania, ak sa v konaní nepreukáže, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosti ustanovené týmto ústavným zákonom.

Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že vyjadrenie verejného funkcionára má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov. Pritom v konaní bolo jednoznačne preukázané porušenie predmetného ústavného zákona. Z tohto dôvodu prijal uznesenie, ktorým sa menovanému Mgr. D. Č., členovi Súdnej rady Slovenskej republiky ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona vo výške jednemesačného platu verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 18. septembra 2012 schválené uznesením č. 112...

Výška mesačného platu verejného funkcionára bola stanovená v súlade s čl. 9 ods. 16 ústavného zákona vo výške priemernej nominálnej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok (2011), keďže verejný funkcionár

v tomto období ešte nevykonával uvedenú funkciu, a nepoberal za ňu samozrejme ani mzdu. Uvedená výška platu pre účely určenia výšky pokuty podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona bola ustálená i v súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní č. IV. ÚS 125/07-31 zo dňa 4. októbra 2007, podľa ktorého ak nemal verejný funkcionár v predchádzajúcom roku (žiadny) príjem z výkonu verejnej funkcie, nie je možné aplikovať ustanovenie čl. 9 ods. 15 ústavného zákona, ale len ustanovenie čl. 9 ods. 16 ústavného zákona...“

Navrhovateľ v návrhu argumentuje takto:

«Ad 1 - porušenie povinnosti:

Podľa čl. 3 ods. 1 ÚZ verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1 (okrem iných tam uvedených osôb teda i členovia Súdnej rady Slovenskej republiky, o ktorých hovorí čl. 2 ods. 1 písm. g/ ÚZ a do ktorej funkcie som bol Národnou radou Slovenskej republiky zvolený i ja). Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ÚZ verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie údaje vymenované v takomto ustanovení.

Už vo svojom vyjadrení zo 6. augusta 2012, na ktorého podanie ma vyzval VNF, som upozornil na potrebu rozlišovania medzi A) ustanovením do verejnej funkcie, B) začatím plynutia funkčného obdobia člena Súdnej rady (ako kolektívneho orgánu) a C) ujatím sa výkonu verejnej funkcie.

Súdna rada je totiž kolektívnym orgánom, ktorého časť členov volia spomedzi seba sudcovia Slovenskej republiky (8 sudcov, čl. 141a veta druhá písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „Ústava“), ďalších členov volí Národná rada a vymenúvajú prezident Slovenskej republiky a vláda Slovenskej republiky (každý z takýchto ústavných orgánov po troch členoch, čl. 141 a veta druhá písm. b) - d) Ústavy) a 18. členom Súdnej rady a zároveň jej predsedom je z titulu svojej funkcie predseda Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (vymenúvaný prezidentom Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady, čl. 141a ods. 1 veta prvá a ods. 4 písm. c) a čl. 145 ods. 3 Ústavy).

K charakteristikám takéhoto orgánu patrí na jednej strane, že svoje pôsobnosti vymedzené v Ústave a v príslušných zákonoch realizuje (až na výnimky, ktoré sú však pre účel tohto podania a ním začatého konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky bez právneho významu) rozhodovaním v zbore svojich členov a to s požiadavkou na dosiahnutie nadpolovičnej väčšiny všetkých členov Súdnej rady na prijatie uznesenia (čl. 141a ods. 5 Ústavy a návetie odseku 4 rovnakého článku) a na strane druhej, že Ústava nepozná funkčné obdobie Súdnej rady (ako celku), ale len päťročné funkčné obdobie jednotlivých jej členov (čl. 141a ods. 3 veta prvá Ústavy). Logickým dôvodom ostatného uvedeného je pritom praktická nemožnosť dosiahnutia takej súhry medzi všetkými fórami či osobami, podieľajúcimi sa na kreovaní Súdnej rady, aby k ustanoveniu všetkých členov Súdnej rady mohlo dôjsť k rovnakému času. Ak by aj taká súhra celkom mimoriadne nastala, z povahy veci by bola možnou nanajvýš u 17 členov Súdnej rady - tých volených sudcami a Národnou radou, resp. menovaných prezidentom a vládou; pretože v prípade predsedu Súdnej rady by v príslušnom čase funkcia bola buď obsadená (a osobe takúto funkciu zastávajúcej by plynulo funkčné obdobie samostatne už pred začatím plynutia funkčných období ostatných členov Súdnej rady), alebo naopak bola neobsadená (s čím by bola spojená povinnosť ostatných členov Súdnej rady „postarať sa“ o návrh kandidáta na takúto funkciu a o predloženie takého návrhu prezidentovi, ako tomu napokon bolo aj v prípade ostatného obsadzovania tejto funkcie v roku 2009, kedy zas logicky funkčné obdobie predsedu Súdnej rady môže začať plynúť až po začatí plynutia funkčných období ostatných členov).

A) ustanovenie do verejnej funkcie:

Určenie času ustanovenia člena Súdnej rady do funkcie v praxi nemôže činiť podstatné problémy. Zaiste, niet dôvodu polemizovať so záverom, že v prípade voľby sudcov majúcich zastávať posty členov Súdnej rady volených sudcami je takýmto časom deň, v ktorom sa vykonali voľby (bez ohľadu na možnosť vyhlásenia výsledkov volieb na to určeným volebným orgánom až v neskoršom čase, ako sa to inak stalo i v tomto roku). V prípade voľby členov Súdnej rady Národnou radou je takýmto časom deň prijatia príslušného uznesenia Národnej rady, v prípade menovania členov prezidentom deň prijatia

príslušného rozhodnutia a napokon v prípade menovania členov vládou deň prijatia príslušného uznesenia vlády.

B) začatie plynutia funkčného obdobia:

Problém začatia plynutia funkčného obdobia člena Súdnej rady je už trochu zložitejší a súvisí s ambíciou zabezpečiť kontinuitu fungovania orgánu ako celku. Už v procese ustanovovania prvých členov Súdnej rady (po zakotvení takéhoto orgánu v Ústave a prijatí zákona predpokladaného v čl. 141a ods. 6 a ods. 4 písm. g) Ústavy, teda zákona č. 185/2002 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „zákon o Súdnej rade“) sa totiž prejavil vyššie priblížený fenomén nedostatku súhry tých, ktorí majú na kreovaní Súdnej rady participovať. Ustanovenie jednotlivých členov už historicky prvej Súdnej rady k rôznym časovým momentom i v spojení s neobsadením do toho času žiadneho z postov v takomto orgáne spôsobilo, že i do budúca bol do kreovania Súdnej rady zakódovaný mechanizmus odchylného času začatia plynutia funkčných období jednotlivých jej členov. Keďže však nie je účelom tohto vyjadrenia zaoberať sa primárne týmto problémom, postačí tu zrejme obmedziť sa na to, že funkčné obdobie môže členovi Súdnej rady začať plynúť buď momentom uplynutia funkčného obdobia jeho predchodcu či predchodcov (ak bol za člena Súdnej rady zvolený alebo vymenovaný ešte v priebehu funkčného obdobia takéhoto predchodcu či dokonca viacerých predchodcov ustanovených do funkcií spoločne) alebo už momentom ustanovenia do funkcie (toto vtedy, ak ku voľbe alebo vymenovaniu dôjde až po uplynutí funkčného obdobia člena Súdnej rady a kedy sa výpadok v úplnosti orgánu musí zaceliť najskôr, ako to je možné.

C) ujatie sa výkonu verejnej funkcie:

Pre účely možného vzniku konfliktu záujmov, vzniku povinností verejného funkcionára a aj prípadného postihu nesplnenia si niektorej právom predpokladanej povinnosti však nie je rozhodujúci časový moment ustanovenia do funkcie ani časový moment, ku ktorému začína plynúť funkčné obdobie verejného funkcionára, ale už vyššie citované články ÚZ, ktoré v tomto smere považujú za významný čas ujatia sa výkonu funkcie.

Účel takejto úpravy je zrejмый - až ujatím sa osobou ustanovenou do verejnej funkcie výkonu takejto funkcie totiž nastupuje riziko konfliktu osobného záujmu príslušnej osoby s verejným záujmom, ktorý má byť v takejto funkcii obhajovaný. Takéto riziko tu v čase

ustanovenia do funkcie ani v čase začatia plynutia funkčného obdobia - bez ujatia sa v takomto čase aj výkonu funkcie ešte nie je (ani byť nemôže).

Rozhodne tu pritom nemožno zmiešavať pojmy „ujatie sa funkcie“ a „ujatie sa výkonu funkcie“, ako to aj v preskúmanom rozhodnutí a tiež v jemu predchádzajúcom uznesení č. 88 z 31. júla 2012 urobil výbor, pretože je jednou zo zásad slovenského právneho poriadku, že len pojmom a výrazom vyjadreným v právnych predpisoch rovnakými slovami treba priznávať rovnaký význam a naopak pojmom a výrazom odlišným význam rozličný. O žiaden prípad nezhody zapríčinennej len použitím synonyma pritom v tejto veci nejde (keďže nepochybne medzi ujatím sa funkcie a ujatím sa výkonu funkcie treba vidieť väčší než zanedbateľný rozdiel).

Člen Súdnej rady, ktorý ním v skoršom čase nebol, sa pritom výkonu funkcie môže ujať prakticky len troma spôsobmi. Tým prvým je jeho prvá účasť na zasadnutí orgánu (ktorého je členom) v spojitosti so zúčastnením sa prvého hlasovania (v ktorom bude pre prijatie určitého rozhodnutia a to prípadne aj len o schválení programu uvažované tiež s jeho hlasom), tým druhým využitie oprávnenia člena Súdnej rady požiadať spolu s ďalšími minimálne piatimi členmi o zvolanie zasadnutia Súdnej rady (§ 6 ods. 4 a 5 zákona o Súdnej rade) a napokon tretím využitie oprávnenia navrhnúť zmenu alebo doplnenie už určeného programu zasadnutia Súdnej rady (navrhnutého predsedom Súdnej rady podľa § 6 ods. 2 vety prvej zákona o Súdnej rade) s tým, že ak pre takýto návrh získa podporu ešte ďalších najmenej dvoch členov, predseda Súdnej rady je povinný takýto návrh na rokovanie Súdnej rady zaradiť (§ 6 ods. 2 veta druhá a tretia zákona o Súdnej rade).

K žiadnej z takýchto situácií však až do 16. októbra 2012 nedošlo a hoci nepopieram, že som sa výkonu verejnej funkcie ujal práve takýmto dňom, ako to ostatne vyplýva z výstupov z 1. zasadnutia Súdnej rady v jej súčasnom zložení; z pohľadu správnosti preskúmaného rozhodnutia VNF je významné len to, že sa tak stalo až po inkriminovaného rozhodnutia.

Výboru a predovšetkým jeho rozhodnutiu pritom vytýkam, že na obsah môjho pomerne podrobného vyjadrenia absolútne nevzal zreteľ a argumentačne sa s ním takmer vôbec nevysporiadal. Práve takýto postup výboru si potom vysvetľujem aj ako príčinu, pre ktorú výbor zotrval na svojom zjednodušujúcom, avšak právne neobhájiteľnom názore, podľa ktorého sú pojmy „ujatie sa verejnej funkcie a ujatie sa jej výkonu“ totožné, pričom

výkonu verejnej funkcie som sa tak mal ujať už 23. mája 2012 a príslušná lehota mi mala uplynúť už 22. júna 2012.

Ústavný zákon síce ujatie sa výkonu verejnej funkcie nedefinuje, mimo akúkoľvek pochybnosť však v rámci takéhoto slovného spojenia kladie dôraz na časť tvorenú slovami „ujatie sa výkonu“. Takýmto ujatím sa výkonu pritom zjavne nemôže byť len začatie plynutia funkčného obdobia člena kolektívneho orgánu, ale až časový moment, v ktorom verejný funkcionár začal reálne uplatňovať práva a povinnosti v rámci činnosti orgánu, ktorého je členom. Tu pritom nemožno nevidieť zásadný rozdiel medzi ujatím sa výkonu funkcií tými verejnými funkcionármi, ktorí nie sú členmi kolektívnych orgánov vôbec (napríklad prezident Slovenskej republiky podľa čl. 2 ods. 1 písm. a) ÚZ alebo generálny prokurátor podľa písmena h) toho istého článku i odseku ÚZ); verejnými funkcionármi zastávajúcimi z titulu svojich funkcií i funkcie členov kolektívnych orgánov, avšak schopnými sa ujať výkonu funkcií aj samostatne (napr. ministri ako členovia vlády podľa čl. 2 ods. 1 písm. c) ÚZ) a napokon tými verejnými funkcionármi, ktorí sú nimi výlučne z titulu členstva v kolektívnom orgáne a ktorým žiadne možnosti ujatia sa výkonu funkcie mimo pôdy kolektívneho orgánu, ktorého sú členmi (a to samostatne, čiže bez súčinnosti s inými členmi) nesvedčia (pričom priam ukázkovým príkladom takéhoto ostatného zmieňovaného verejného funkcionára je aj člen Súdnej rady). Kým u prvých dvoch takto vymedzených skupín verejných funkcionárov by zrejme šlo položiť znamienko rovnosti medzi tu zmieňované pojmy a to dokonca i medzi všetky takéto pojmy („ustanovenie do funkcie“, „začatie plynutia funkčného obdobia“, „ujatie sa funkcie“ a „ujatie sa výkonu funkcie“), pretože tu verejný funkcionár už od počiatku svojho funkčného obdobia začína aj realizovať z funkcie mu plynúce práva a povinnosti; takto to nie je a ani nemôže byť u verejných funkcionárov spadajúcich do skupiny tretej, u ktorých je možnosť ujatia sa výkonu verejnej funkcie závislou buď od súčinnosti s inými členmi orgánu (ktorého sú členmi) alebo dokonca i od vykonávania funkcií orgánu ako celku.

Ad 2 - okolnosti súvisiace s ustanovením navrhovateľa do funkcie a aktivitami Súdnej rady spochybňujúcimi postavenie navrhovateľa ako verejného funkcionára:

I keď nie je mojím záujmom argumentovať ad absurdum, k ujatiu sa výkonu verejnej funkcie v pravom zmysle takéhoto slovného spojenia by dokonca ani nemuselo dôjsť, pokiaľ by sa po celé funkčné obdobie člena Súdnej rady spochybňovala platnosť jeho ustanovenia

do funkcie a na takomto základe by sa mu vo výkone funkcie (a teda logicky aj v ujatí sa takéhoto výkonu) bránilo.

Takýto postup pritom prinajmenšom po istý čas práve v mojom prípade nebol nepredstaviteľným, keďže Súdna rada prijala hneď niekoľko rozhodnutí, ktorými vyjadrila neochotu akceptovať uznesenie Národnej rady o mojej voľbe za člena Súdnej rady a dokonca aj poslednom zasadnutí, konanom 16. októbra 2012, prejavila na návrh predsedu takéhoto orgánu vôľu sa problémom takejto voľby zaoberať i potom, čo došlo k zásadnej obmene jej personálneho zloženia, nech aj až na neskoršom zasadnutí (v tejto súv. por. uznesenie súdnej rady č. 3 zo 16. októbra 2012), hoci akceptovaním aj hlasovacieho práva navrhovateľa mu už ujatie sa výkonu verejnej funkcie umožnila. Z uvedeného uhla pohľadu zaiste nemôže byť bez významu ani to, že v čase začatia plynutia funkčného obdobia navrhovateľa neboli Národnou radou zvolení ďalší dvaja členovia Súdnej rady a Súdna rada rešpektovala názor, že pred doplnením počtu jej členov na plný (Ústavou i zákonom predpokladaný) počet nemôže zasadať (uznesenie Súdnej rady č. 3 z 15. októbra 2007) ani nezasadala a že Národná rada až pristúpením k voľbe len ďalších dvoch členov Súdnej rady (v júni 2012) demonštrovala (hoc aj len nepriamo) vôľu rešpektovať uznesenie o voľbe navrhovateľa, čím však odstránila len jeden zo zdrojov spochybňovania ustanovenia navrhovateľa do funkcie, ani ona však takto ešte neprivedila ujatie sa navrhovateľom výkonu verejnej funkcie, do ktorej bol zvolený.

Primárnym dôvodom, pre ktorý je napadnuté rozhodnutie nesprávne, je teda nerozlišovanie výborom medzi začatím môjho funkčného obdobia ako člena Súdnej rady (pri extrémnom zjednodušení pomenovateľným za „ujatie sa verejnej funkcie“) a ujatím sa týmto výkonu verejnej funkcie (ako začatím s výkonom práv a povinností člena Súdnej rady, ku ktorému u mňa nesporne došlo až podieľaním sa aj ním na prijatí uznesenia Súdnej rady č. 1 zo 16. októbra 2012 - inak uznesenia schvaľujúceho volebnú komisiu).

Je mi síce známa do istej miery konštantná judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky, prinášajúca výklad pojmu uvedeného v čl. 7 ods. 1 ÚZ (napr. III. ÚS 107/2010 -inak vo veci obdobného problému JUDr. V. D. zastávajúceho v minulosti taktiež post člena Súdnej rady), je však presvedčený, že tentoraz na skoršom výklade nemožno trvať hneď z dvoch zásadných dôvodov:

Tým prvým je, že doterajšia judikatúra sa nevysporiadala do všetkých dôsledkov s rozdielnosťou postavenia jednotlivých verejných funkcionárov a rozdielnosťami pri užívaní sa nimi výkonu zastavaných verejných funkcií (tak ako na tieto je poukazované v závere časti Ad 1 tohto návrhu) a pre doterajšie nestretnutie sa s problémom kontinuálneho popierania statusu verejného funkcionára (ktorý vznikol u navrhovateľa už pred začatím plynutia jeho funkčného obdobia člena Súdnej rady a s istými obmenami nie je uzavretý dodnes) nemohla poskytnúť ani odpoveď na to, aký má význam (teda či možno hovoriť o ujatí sa výkonu verejnej funkcie aj vtedy, keď ešte nie je zrejmé, či výkon takejto funkcie bude vôbec umožnený).

Druhým dôvodom je potom odlišnosť právnych situácií do 31. decembra 2010 vrátane (tu v čase, v ktorom sa ujal výkonu verejnej funkcie JUDr. D.) a po takomto čase (po nadobudnutí účinnosti zákona č. 495/2010 Z. z.). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní ním vo veci sp. zn. III. ÚS 107/2010 totiž vychádzal z právnej úpravy, ktorá žiadnym spôsobom nekonkretizovala mechanizmus odvolania členov Súdnej rady volených Národnou radou, resp. vymenúvaných prezidentom a vládou (takúto úpravu priniesol práve až čl. 1 bod 6 v spojení s čl. II zákona č. 495/2010 Z. z.) a teda aj zo stavu relatívnej stability aktu voľby - ktorá istota tu ale u mňa (v čase úvah o ujatí sa ním výkonu verejnej funkcie) už nebola.

Ad 3 - možnosť postihu:

Za správnu napokon nepovažujem potom ani interpretáciu ust. čl. 9 ods. 16 ÚZ podaní výborom, v zmysle ktorej by sa pri určení mesačného platu (ako základu pre uloženie pokuty) mala použiť tam uvedená fikcia.

Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a) je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Takéto ustanovenie možno vykladať len tak, že jeho uplatnenie prichádza do úvahy iba vtedy, ak verejný funkcionár za výkon funkcie, o ktorú tu ide, poberá vôbec nejaký plat (výraz „nižší“ je nepochybne naviazaný na existenciu príjmu a nemožno ho vykladať tak

extenzívne, žeby sa nim malo rozumieť aj „žiadny“). Ak mal ústavodarca na mysli opak, nič mu nebránilo do ústavného zákona zakotviť aj takýto následok, ale tak neurobil.

O prípad poberania (ako členom Súdnej rady) platu za výkon verejnej funkcie však nejde a ani ísť nemôže, pretože takáto funkcia je zo zákona tzv. čestnou funkciou bez nároku na odmenu za jej vykonávanie (čl. I § 8 ods. 1 zákona o Súdnej rade).

Uloženie pokuty preto nie je možným.

Tento aspekt problému je inak zvlášť markantným, ak má byť verejným funkcionárom v nehonorovanej funkcii sudca (ako je to aj v prípade mňa), pretože uplatnenie výkladu prijatého výborom by v skutočnosti malo za následok postih verejného funkcionára na plate za výkon inej funkcie, než tej v súvislosti s ktorou malo dôjsť k tvrdenému porušeniu povinnosti (na plate za výkon funkcie sudcu) a bolo by takto aj nepriamym disciplinárnym postihom sudcu prekračujúcim medze na to určenej úpravy a zároveň zásahom do garancie neznížiteľnosti príjmu sudcu inak než z disciplinárných dôvodov.

Nemožnosť uloženia pokuty nebola pertraktovaná v rozhodnutí III. ÚS 107/2010, čo je ďalšou odlišnosťou od tohto prípadu a už tento dôvod samotný by mal postačovať na zrušenie napadnutého rozhodnutia VNR.»

Z už uvedených dôvodov navrhovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Rozhodnutie výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo dňa 18. septembra 2012 č. VP/49/12-K sa zrušuje.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií je povinný zaplatiť prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky náhradu trov konania vo výške 322,96 € právnenmu zástupcovi JUDr. J. V. na účet č... (2x 127,16 e + 2 x 7.41 + DPH) do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Navrhovateľ v návrhu označuje ako dôkazy uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) týkajúce sa jeho zvolenia a začiatku členstva v súdnej rade a výslovne uvádza, že k nemu pripája fotokópie rozhodnutí výboru č. 88 z 31. júla 2012 a č. VP/49/12-K z 18. septembra 2012 a jeho vyjadrenie k začatiu konania výboru zo 6. augusta 2012. K doručenému návrhu však neboli pripojené žiadne prílohy.

Ústavnému súdu bolo ďalej 16. januára 2013 doručené oznámenie JUDr. Ľudmily Gajdošíkovej, sudkyne spravodajkyne a členky IV. senátu ústavného súdu, v ktorom okrem iného uviedla, že v označenej veci sp. zn. Rvp 13219/2012 „je právnym zástupcom navrhovateľa v konaní pred ústavným súdom J. V., zástupca riaditeľa a zamestnanec Ú., v ktorom má čiastočný pracovný úväzok“. Podľa jej názoru uvedená skutočnosť by mohla vniest pochybnosti o jej predpojatosti pri rozhodovaní v označenej veci. Sudkyňa však súčasne vyhlásila, že je pripravená rozhodovať nestranne a nezaujato.

Podľa čl. IV ods. 1 rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie 29. 2. 2012 – 28. 2. 2013 (sp. zn. Spr. 165/2012) o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje prvý senát, ak ide o sudcov štvrtého senátu.

Prvý senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí 20. februára 2013 prerokoval oznámenie sudkyne JUDr. Ľudmily Gajdošíkovej, členky štvrtého senátu ústavného súdu, o dôvodoch jej vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13219/2012 a rozhodol, že sudkyňa JUDr. Ľudmila Gajdošíková nie je vylúčená z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom pod uvedenou spisovou značkou.

Keďže k návrhu nebola pripojená žiadna z kópií viacerých v návrhu citovaných rozhodnutí (hoci navrhovateľ uviedol, že ich prikladá k návrhu), ústavný súd vyzval navrhovateľa prípisom č. k. Rvp 13219/2012-15 z 22. apríla 2013 na doplnenie návrhu o napadnuté rozhodnutie č. VP 49/12-K z 18. septembra 2012, ako aj o ďalšie relevantné prílohy, ktoré uvádzal v pôvodnom návrhu.

Navrhovateľ v odpovedi na výzvu ústavného súdu doručenej 10. mája 2013 priložil ako doplnenie návrhu kópiu uznesenia výboru č. V88 z 31. júla 2012 (nie kópiu rozhodnutia výboru č. VP 49/12-K z 18. septembra 2012, ktoré je predmetom návrhu), pričom nepriložil k nemu ani ďalšie prílohy uvádzané v pôvodnom návrhu, a následne 29. mája 2013 doručil

ústavnému súdu kópiu rozhodnutia výboru č. VP/49/12-K z 18. septembra 2012, proti ktorému návrh smeruje.

II.

Pôsobnosť ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545 /2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon č. 357/2004 Z. z.“) vymedzuje jeho čl. 2 tak, že tento zákon sa vzťahuje podľa čl. 2 ods. 1 písm. g) na členov súdnej rady.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 3 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejný záujem na účely tohto zákona je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom.

Podľa čl. 3 ods. 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. osobný záujem na účely tohto zákona je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech verejnému funkcionárovi alebo jemu blízkym osobám.

Podľa čl. 3 ods. 4 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. rozpor záujmov na účely tohto zákona je skutočnosť, keď verejný funkcionár pri výkone svojej funkcie uprednostní osobný záujem pred verejným záujmom.

Podľa čl. 5 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejný funkcionár nesmie vykonávať funkcie, zamestnania a činnosti, ktoré sú nezlučiteľné s funkciou verejného funkcionára podľa Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a zákonov.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie,

a) či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2,

b) aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára,

c) aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky,

d) svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára,

e) svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „konanie“) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v súvislosti s výkonom funkcií verejných funkcionárov vyplýva z čl. 10 ods. 2 a 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Zákonom, na ktorý odkazuje štvrtá veta citovaného čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., je zákon o ústavnom súde.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“).

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri

výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Aj na konanie o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. sa vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (PLz. ÚS 1/07).

Z právnej povahy inštitútu predbežného prerokovania návrhu podľa § 25 zákona o ústavnom súde vyplýva, že obdobné právne dôsledky ako potvrdenie napadnutého rozhodnutia má aj odmietnutie návrhu pri jeho predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ku ktorému môže dôjsť aj vtedy, ak ústavný súd zistí, že dôvody, pre ktoré navrhovateľ namieta dotknuté rozhodnutie výboru, sú zjavne neopodstatnené.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Tak z uvedeného, ako aj už z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom bolo teda tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V konaniach o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi

označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Citované právne názory ústavného súdu týkajúce sa zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno nepochybne primerane aplikovať aj na predbežné prerokovanie návrhov na začatie konania vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Za zjavne neopodstatnený možno považovať najmä taký návrh v týchto veciach, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistí takú príčinnú súvislosť medzi navrhovateľom namietaným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a ustanoveniami ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktorých porušenie namieta, ktorá by zakladala reálnu možnosť vyhovieť návrhu navrhovateľa po jeho prijatí na ďalšie konanie.

Vychádzajúc z uvedeného, sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhu navrhovateľa sústredil na posúdenie jeho opodstatnenosti z hľadiska námietok, resp. argumentácie v ňom uplatnených.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhu navrhovateľa konštatuje, že navrhovateľ bol v relevantnom čase verejným funkcionárom v zmysle čl. 2 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., a teda je osobou oprávnenou podať návrh na začatie konania o preskúmanie napadnutého rozhodnutia výboru. Návrh bol podaný v lehote ustanovenej

v tretej vete čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. a spĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde.

Predmetom posudzovania ústavného súdu je označené rozhodnutie výboru.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) svojím prípisom zo 6. februára 2012 doručil predsedovi súdnej rady uznesenie národnej rady č. 790 z 3. februára 2011 (správne má byť 2012, pozn.) o zvolení navrhovateľa za člena súdnej rady. Predseda národnej rady opätovne zaslal upravené uznesenie národnej rady č. 790 z 3. februára 2012 prípisom z 12. marca 2012 predsedovi súdnej rady, ktoré bolo zaradené do programu súdnej rady na 24. apríl 2012. Súdna rada uznesením č. 1327 z 24. apríla 2012 schválila komisiu, ktorá mala vypracovať právnu analýzu uznesenia národnej rady č. 790 z 3. februára 2012 o zvolení navrhovateľa za člena súdnej rady. Súdna rada svojím uznesením č. 1328 z 24. apríla 2012 vrátila národnej rade toto jej uznesenie, tvrdiac, že je zmätočné, nezrozumiteľné a nevykonateľné.

Ďalšia diskusia k uzneseniu národnej rady č. 790 z 3. februára 2012 bola zaradená na zasadnutie súdnej rady zvolanej na 16. október 2012, na ktorom sa zúčastnil už aj navrhovateľ. Diskusia bola odročená na účely poskytnutia materiálov týkajúcich sa zvolenia navrhovateľa všetkým členom súdnej rady. Na zasadnutí súdnej rady 22. januára 2013 nebol schválený návrh člena súdnej rady JUDr. R. Č. na zrušenie uznesenia súdnej rady č. 1328 z 24. apríla 2012 s odôvodnením, že pokiaľ jeho predmetom má byť preskúmanie zákonnosti voľby člena národnou radou, rozhodovanie o takom návrhu nepatrí do kompetencie súdnej rady. Na obidvoch týchto zasadnutiach súdnej rady sa navrhovateľ zúčastnil ako člen súdnej rady.

Súdna rada napriek skutočnosti, že po doručení jej uznesenia národnej rady č. 790 z 3. februára 2012 rozvinula diskusiu o oprávnení súdnej rady zasiahnuť do rozhodovacej činnosti národnej rady v súvislosti s voľbou člena súdnej rady zastupujúceho národnú radu v súdnej rade (zvukový záznam z rokovania súdnej rady zo 16. októbra 2012 a 22. januára 2013), zriadila komisiu na vypracovanie právnej analýzy zvolenia navrhovateľa za člena

súdnej rady národnou radou a napokon prijala k uzneseniu národnej rady svoje stanovisko, podľa názoru ústavného súdu len iniciatívne demonštrovala svoj právny názor na prijaté uznesenie o zvolení člena súdnej rady národnou radou bez toho, aby toto zvolenie napriek svojim ambíciám bola oprávnená zmeniť. Takáto právomoc v podobe akejsi záruky zachovania vzájomných brzd a protiváh, ktorá odznela v diskusii na zasadnutí súdnej rady, totiž súdnej rade neprislúcha ani podľa ústavy, ani podľa žiadnej zákonnej úpravy (a vôbec nesúvisí so zachovaním vzájomných brzd a protiváh jednotlivých druhov štátnej moci). Navrhovateľ, ktorý bol zvolený národnou radou za člena súdnej rady, sa jej novým členom zastupujúcim národnú radu stal uplynutím funkčného obdobia predchádzajúceho zástupcu/zástupcov národnej rady v súdnej rade. „Umožnenie“ účasti na zasadnutiach súdnej rady navrhovateľovi len túto skutočnosť potvrdzuje.

Relevantným momentom pre rozhodnutie o porušení oznamovacej povinnosti navrhovateľa je zaujatie právneho názoru k otázke ujatia sa výkonu verejnej funkcie, ku ktorej sa už ústavný súd opakovane vyjadroval vo svojich rozhodnutiach. Porovnatel'nou vecou je podľa názoru ústavného súdu vec vedená pod sp. zn. III. ÚS 107/2010, keď ústavný súd potvrdil uznesenie výboru o porušení oznamovacej povinnosti verejného funkcionára a o uložení mu pokuty, v ktorej ústavný súd zaujal tento právny názor:

«Otázku interpretácie pojmu „ujatie sa výkonu verejnej funkcie“ už ústavný súd judikoval a ďalej zotrváva na tomto stanovisku (III. ÚS 24/07, III. ÚS 165/07, III. ÚS 172/08), v zmysle ktorého okamihom ujatia sa výkonu verejnej funkcie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu treba rozumieť deň, keď sa verejný funkcionár ujal svojej verejnej funkcie de iure, teda deň, v ktorom v zmysle príslušných právnych predpisov verejný funkcionár nadobudol oprávnenia a povinnosti (právny status) spojené s výkonom verejnej funkcie. Právny status navrhovateľa bol konštituovaný na základe uznesenia vlády č. 528 z 15. júla 2009, preto treba v jeho prípade za okamih ujatia sa výkonu verejnej funkcie považovať dátum uznesenia vlády, ktorou bol do verejnej funkcie menovaný (15. júl 2009). Tvrdenie navrhovateľa, že sa dozvedel o svojom menovaní až neskôr, nie je možné akceptovať aj z dôvodu, že z uznesenia vlády a materiálov predkladaných na rokovanie vlády na 15. júl 2009 (prístupných každému aj na internetovej stránke vlády) vyplýva, že k návrhu na vymenovanie člena Súdnej rady

č. 20816/2009 predkladateľkou „podpredsedníčkou vlády a ministerkou spravodlivosti“ bol daný predtým aj písomný súhlas navrhovateľa s vymenovaním za člena Súdnej rady. Navrhovateľ teda mohol vedieť a tiež predpokladať, že bude menovaný vládou do tejto funkcie, resp. že o návrhu na jeho vymenovanie do funkcie člena Súdnej rady bude vláda rozhodovať, a jeho tvrdenie o tom, že sa o tejto skutočnosti dozvedel neskôr, nemôže mať na konečné rozhodnutie ústavného súdu podstatnejší význam. Obdobne vo svojom oznámení, ktoré podal navrhovateľ výboru národnej rady, uviedol sám navrhovateľ dátum ujatia sa výkonu verejnej funkcie 15. júl 2009.

Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej judikatúry, aplikujúc aj uvedené závery na zistený skutkový stav, konštatuje, že navrhovateľ sa stal verejným funkcionárom (ujal sa verejnej funkcie 15. júla 2009), v dôsledku čoho prvým dňom lehoty na podanie oznámenia, ktorá mu začala plynúť, bol 16. júl 2009. Posledný deň uvedenej lehoty pripadol na 14. august 2009, čím navrhovateľ podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu nedodrжал ústavným zákonom určenú procesnú lehotu, keď oznámenie podal až 21. septembra 2009.»

Rešpektujúc moment skončenia funkčného obdobia zástupcov národnej rady v súdnej rade, t. j. 22. máj 2012 (obdobný postup bol uplatnený súdnou radou aj v roku 2007), je právny názor obsiahnutý vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 107/2010 podľa názoru ústavného súdu aplikovateľný aj na vec navrhovateľa.

Vychádzajúc z uvedeného, sa tak navrhovateľ stal členom súdnej rady dňom nasledujúcim po uplynutí funkčného obdobia predchádzajúceho (predchádzajúcich) člena súdnej rady zastupujúceho národnú radu, t. j. 23. mája 2012, bez ohľadu na to, že v poradí ďalšie, t. j. najbližšie zasadnutie súdnej rady, sa uskutočnilo až 16. októbra 2012.

Ústavný súd sa vzhľadom na už uvedené nestotožňuje s právnym názorom navrhovateľa o určení začiatku počítania 30-dňovej lehoty na splnenie si oznamovacej povinnosti podľa čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. a stotožňuje sa s právnym názorom výboru, podľa ktorého oznamovaciu povinnosť si mal splniť najneskôr 22. júna 2012 a splnil si ju až 7. augusta 2012.

Ústavný súd sa nestotožňuje ani s právnym názorom navrhovateľa na uloženie mu pokuty za nesplnenie si svojej oznamovacej povinnosti podľa čl. 9 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 9 ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. totiž zakladá osobitnú ústavnoprávnu zodpovednosť verejných funkcionárov zahrnutých pod osobnú pôsobnosť tohto ústavného zákona, za nesplnenie alebo porušenie ktorej alebo porušenie povinností a obmedzení ustanovených týmto ústavným zákonom - pričom jej osobitný účel je explicitne vymedzený jednak v označení tohto ústavného zákona (ochrana verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov), ako aj v jeho úvodných ustanoveniach (i čl. 1 ústavného zákona) - sa ukladá sankcia; jednu zo sankcií predstavuje uloženie pokuty podľa čl. 9 tohto ústavného zákona.

Z čl. 5 ods. 7 a čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. vyplýva, že verejný funkcionár je povinný splniť si do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, oznamovaciu povinnosť o tom, že urobil zákonom ustanovený právny úkon smerujúci ku skončeniu funkcie, zamestnania alebo činnosti, ktoré sú nezlučiteľné s jeho verejnou funkciou.

Z návrhu a aj z rozhodnutia výboru vyplýva, že navrhovateľ si svoju oznamovaciu povinnosť v ustanovenej lehote od ujatia sa výkonu verejnej funkcie (22. júna 2012) nesplnil. Ústavný súd sa v tomto smere stotožnil s právnym názorom výboru, že navrhovateľ nepodaním oznámenia v zákonom ustanovenej lehote si svoju oznamovaciu povinnosť voči výboru podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. nesplnil, čím porušil čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., a nemá dôvod tento záver výboru meniť.

V nadväznosti na tento právny záver výbor rozhodol o pokute navrhovateľa podľa čl. 9 ods. 1 písm. a) a ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. vo výške priemernej nominálnej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2011, keďže v tomto období ešte nevykonával uvedenú funkciu a nepoberal za ňu ani odmenu, resp. odmena za výkon tejto funkcie mu ani nebude patriť (II. ÚS 64/2011, II. ÚS 207/2011). Podľa názoru ústavného súdu je rozhodnutie výboru v súlade s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. napriek námietkam navrhovateľa.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že námietky navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu výboru sú zjavne neodôvodnené a nezakladajú také dôvody na jeho spochybňovanie, ktoré by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie. Ústavný súd preto návrh navrhovateľa ako celok odmietol už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený.

Po odmietnutí návrhu bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi navrhovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2013